

Κύριο Νίκο Αναστασιάδη
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Προεδρικό Μέγαρο
Λευκωσία

Λευκωσία, 29 Νοεμβρίου 2022

Κρατικός Προϋπολογισμός 2023
και προτάσεις της ΔΗΠΑ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Εξοχότατε κ. Πρόεδρε, *Φίλε Πρέστε*

Στα πλαίσια της συζήτησης και ψήφισης του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2023, σας καταθέτουμε τις πιο κάτω στοχευμένες προτάσεις για συμπερίληψη συγκεκριμένων κονδυλίων στήριξης για διάφορες ομάδες του πληθυσμού και ταυτόχρονα, προώθηση της πράσινης οικονομίας, όπως είναι και η πολιτική της Κυβέρνησης.

Ενόψει, μάλιστα ότι υπάρχει προγραμματισμένη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, αύριο Τετάρτη 30/11/2022, εισηγούμαστε την συμπερίληψη των πιο κάτω κονδυλίων.

Ενέργεια – Πράσινη Μετάβαση:

1. Για όλους τους συμπολίτες μας – ειδικά για τις ευάλωτες ομάδες - το κύριο ζητούμενο είναι η έλλειψη χρηματοδότησης για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων.
Το γεγονός ότι είναι αναγκασμένοι να (προ)πληρώνουν την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών συστημάτων και να λαμβάνουν την οποιανδήποτε χορηγία από το κράτος μετά από μήνες, αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα. Η συγκεκριμένη πρόταση υπολογίζεται να έχει κόστος περίπου €50 εκ., με την οποία καλύπτονται περίπου επιπλέον 30 χιλιάδες νοικοκυριά. Η πρόταση προνοεί:
  - 1.1. Επιχορήγηση 100% για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (και για συστήματα αντλίας θερμότητας, καινούργιων ή/και για αντικατάσταση παλαιών καυστήρων πετρελαίου), και 50% για τον υπόλοιπο πληθυσμό (μη ευάλωτους), με ισχύ μέχρι το τέλος του 2023.

- 1.2. Μπορεί αυτό το μέτρο να γίνεται με μια συνοπτική διαδικασία χωρίς χρονοβόρα γραφειοκρατία, με απευθείας πληρωμή του αρμόδιου Υπουργείου στις εγκριμένες εταιρείες εγκατάστασης των οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων και τον καθορισμό ανώτατου ποσού επιδότησης, για αποφυγή οπουδήποτε φαινομένου αισχροκέρδειας.
2. Την αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά €5.000 χιλιάδες ανά δικαιούχο, με ανάλογη αύξηση του συνολικού κονδυλίου για τη δράση αυτή, που θα αφορά τα νέα σχεδία που θα εκδοθούν/ανοίξουν από το αρμόδιο Υπουργείο για αγορά ηλεκτρικού ή/και υβριδικού αυτοκινήτου. Με την αύξηση της κρατικής χορηγίας ανά δικαιούχο θα έχουν τη δυνατότητα περισσότεροι συμπολίτες μας και με χαμηλότερα εισοδήματα να αξιοποιήσουν το σχέδιο αυτό, ενισχύοντας τους εθνικούς στόχους των ΑΠΕ στις μεταφορές, μειώνοντας συνάμα και τους ρύπους.

Νεανική και Μέσης Ηλικίας Επιχειρηματικότητα:

3. Διαχρονικά τονίζουμε την ανάγκη στήριξης των νέων μας. Η πρόταση μας αφόρα α) επαναφορά του σχεδίου της Νεανικής Επιχειρηματικότητας και β) δημιουργία ειδικού σχεδίου επιδότησης για επιχειρηματικότητα (ιδιαίτερα στον τομέα της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών) για άτομα μέχρι 50 ετών (ακόμη και εξέταση χωρίς ορίου ηλικίας).

Ειδική Εκπαίδευση:

4. Αναφορικά με τους Σχολικούς Συνοδούς για ΑμΕΑ, συνεχίζουν να υπάρχουν σοβαρότατες ελλείψεις στους αριθμούς των συνοδών, επιβάλλεται η μισθολογική τους αναβάθμιση, η αξιολόγηση πρόσληψης τους και η επέκταση των συμβολαίων τους σε χρονιαία βάση, μια πρόταση που θέσαμε εδώ και πολλούς μήνες για να επιλυθεί το θέμα με το ανεργειακό τους επίδομα και να μπορούν να εκπαιδεύονται και να επιμορφώνονται κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.
5. Όσον αφορά τους Σχολικούς Ψυχολόγους, υπάρχει παραδεκτή αδυναμία του συστήματος και όπως ενημερώθηκε σε πρόσφατη της συνεδρία η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας θα πρέπει να προσληφθεί ο διπλάσιος αριθμός Ψυχολόγων για να καλυφθούν μόνο οι άμεσες ανάγκες που υπάρχουν.

Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες τροπολογίες για την εξοικονόμηση σημαντικών κονδυλίων. Συγκριμένα, προτείναμε την αποκοπή 5% των λειτουργικών δαπανών, 5% στις δαπάνες για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες/Έρευνες, και 7% στο κονδύλι για την Εκπαίδευση Προσωπικού, Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα.

Εκτιμούμε πως οι πιο πάνω προτάσεις είναι δημοσιονομικά εφικτές και μπορούν να συμβάλουν στην περαιτέρω στήριξη τόσο των συμπολιτών μας, αλλά και στην ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας.

Τέλος, επισυνάπτουμε υπό μορφή Παραρτήματος, έγγραφο βασικών πολιτικών πυλώνων της Δημοκρατικής Παράταξης – Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων που σημεία του μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα πλαίσια του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2023, και εννοείται ότι είμαστε στη διάθεση των αρμόδιων Υπουργών για περαιτέρω συζήτηση.

Με εκτίμηση
Marios Karagiannis

Μάριος Καρογιάννης
Πρόεδρος

Κοινοποίηση
Υπουργικό Συμβούλιο
(με την παράκληση να γίνει από την Προεδρία)

Παράρτημα

Έγγραφο βασικών πολιτικών πυλώνων της Δημοκρατικής Παράταξης – Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων στα πλαίσια της συζήτησης και της ψήφισης του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2023

Θεωρήσαμε πολιτικά ορθό να αποτεθούμε με αυτό τον τρόπο στην Εκτελεστική εξουσία και να προτείνουμε κάποιες πιο χειροπιαστές λύσεις που αφορούν ουσιαστικά την καθημερινότητα και την ενίσχυση των πολιτών αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα, με την προσδοκία ότι οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης, θα μεριμνήσουν με αναθεώρηση στα συγκεκριμένα κονδύλια του Προϋπολογισμού για το 2023, έγκαιρα να προβούν σε αλλαγές ή προσθήκες με βάση τους κύριους πολιτικούς μας πυλώνες.

Για εμάς είναι μια πρακτική που πράττουμε με εποικοδομητικό τρόπο από το 2020, προσπαθώντας με συναντετικό τρόπο και δημιουργώντας συνθέσεις μέσα από διάλογο και ανταλλαγή απόψεων, να εξεύρουμε ανθρωποκεντρικές λύσεις, εφικτές και υλοποιήσιμες προς όφελος των πολλών.

ΥΕΕΒ, ΥΠΟΙΚ

Ακρίβεια και Ηλεκτρισμός

Δεν ακούσαμε πρακτικά πως θα συγκρατηθεί και να μειωθεί η ακρίβεια στα είδη πρώτης ανάγκης, στα τρόφιμα και στα φάρμακα – όπως για παράδειγμα 0% ΦΠΑ για 6 μήνες στα είδη πρώτης ανάγκης, στα τρόφιμα και στα φάρμακα και 5% στις υπηρεσίες εστιατορίων και άλλες υπηρεσίες επισιτισμού. Δεν ακούσαμε πρακτικές εφαρμογές πως θα μειωθούν περαιτέρω οι λογαριασμοί του ηλεκτρισμού, αφού πλέον μιλάμε για αυξήσεις σε σύγκριση με πέρσι που αγγίζουν το 50%, ενώ την ίδια ώρα μιλάμε για αυξημένα έσοδα για το κράτος.

Συγκεκριμένα μέτρα για περαιτέρω μείωση του κόστους του ηλεκτρισμού στα νοικοκυριά:

1. Για όλες τις κατηγορίες συμπολιτών μας το όλο θέμα είναι η (προ)πληρωμή της εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών συστημάτων για μείωση του ηλεκτρισμού τους και μετά από μήνες η λήψη της οποιασδήποτε χορηγίας από το κράτος. Ακόλουθα στοχευμένα μέτρα, ύψους περίπου €200 εκ για 100 χιλιάδες νοικοκυριά:
  - Επιχορήγηση 100% για τις ευάλωτες οιμάδες του πληθυσμού για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (και για συστήματα αντλίας θερμότητας, καινούργιων ή/και για αντικατάσταση παλαιών καυστήρων πετρελαίου), και 50% για τον υπόλοιπο πληθυσμό (μη ευάλωτους), μέσω ενός καθορισμένου καταλόγου από παρόχους εγκαταστάσεων ΦΒ συστημάτων με προκαθορισμένη την τιμή για αποφυγή αισχροκέρδειας, με ισχύ μέχρι τα μέσα του 2023.
  - Μπορεί αυτό το μέτρο να γίνεται με μια συνοπτική διαδικασία χωρίς χρονοβόρα γραφειοκρατία με απευθείας πληρωμή του Υπουργείου στις εγκριμένες εταιρείες εγκατάστασης των οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων. Αυτό θα βοηθήσει χειροπιαστά και άμεσα, όσους δεν μπορούν να καταβάλουν οποιαδήποτε προκαταβολή ή (προ)πληρωμή για την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών.
2. Παράλληλα, να δοθεί σε μορφή εφάπαξ επιδότησης το ποσό των €1000 για μικρά συστήματα αποθήκευσης για όλα οικιακά συστήματα ΦΒ (όσα εγκαταστάθηκαν και θα εγκατασταθούν) για να επωφεληθούν πραγματικά όσοι περισσότεροι καταναλωτές γίνεται, να βοηθηθεί η ομαλή λειτουργία του συστήματος αλλά και η περαιτέρω διείσδυση των συστημάτων ΑΠΕ.

- Με την επιδότηση των οικιακών συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας επιτυγχάνεται η πλήρης αυτονόμηση του όλου συστήματος.
- Σημαντικό επίσης που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ότι θα γίνεται παραγωγή τις ώρες που απουσιάζουν οι καταναλωτές στις δουλειές τους και το απόγευμα που επιστρέφουν στο σπίτι θα καταναλώνουν την ενέργεια που είναι αποθηκευμένη, χωρίς διπλές και τριπλές χρεώσεις του δικτύου και επιστροφή πλεονάσματος στην ΑΗΚ.

3. Επαναφορά του σχεδίου της Νεανικής Επιχειρηματικότητας και δημιουργία ειδικού σχεδίου επιδότησης για επιχειρηματικότητα για άτομα μέχρι 50 ετών (ακόμη και εξέτασης χωρίς ορίου ηλικίας).

ΥΚΠ, ΥΕΠΚΑ

Επιδόματα Κοινωνικών Παροχών, ενίσχυση κονδυλίων, άνεργοι άνω των 45, δικαίωμα επικαρπίας για αιτητές ΕΕΕ

1. Οι διαδικασίες είναι πολύπλοκες και χρονοβόρες, θα πρέπει να απλοποιηθούν οι διαδικασίες τηρώντας πάντα το εποπτικό έλεγχο από τα αρμόδια Τμήματα, όμως ταυτόχρονα οι καταβολές των επιδομάτων κοινωνικών παροχών ιδιαίτερα σε ευάλωτες ομάδες θα πρέπει να καταβάλλονται πολύ πιο έγκαιρα (πχ. έγκριση για καταβολή ΕΕΕ χρειάζονται 4 μήνες το λιγότερο. Το ίδιο ισχύει και για την άδεια μητρότητας). Παράπονα για την ανταπόκριση των Λειτουργών. Πρόταση για προσλήψεις/ενίσχυση με κατάλληλο προσωπικό, δημιουργία τηλεφωνικών κέντρων και αυτοματοποιημένων συστημάτων απαντήσεων ηλεκτρονικά στα email με τα αιτήματα των πολιτών.
2. Ενίσχυση κονδυλίων για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), άνεργοι, ευάλωτες ομάδες, χαμηλοσυνταξιούχοι, πολύτεκνοι, μονογονοι, ορφανά παιδιά. Ιδιαίτερα για το επιδόματα του ΕΕΕ, του μονογονού και τα ορφανά παιδιά. Οι φοιτητές – ορφανά παιδιά να εξεταστεί η δυνατότητα κατά χάριν κρατική υποτροφία για να καλύπτουν τα εξοδα των σπουδών τους.
3. Προώθηση εργοδότησης άνεργων άνω των 45 ετών. Να γίνουν ειδικά προγράμματα για ανέργους άνω των 45 ετών που έχασαν την εργασία τους και είναι μακροχρόνια άνεργοι.
4. Δικαίωμα επικαρπίας στα κριτήρια των δικαιούχων για παροχή Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

ΥΠΟΙΚ, ΚΤΚ

Εξεύρεση πραγματικής ισορροπίας μεταξύ Τραπεζών και Πολιτών (με νομοσχέδια όπου είναι εφικτό ή με την κατάλληλη συνεννόηση με την ΚΤΚ, τις Τράπεζες και τα Ταμεία Εξαγοράς Χρεών)

1. Άμεσες και στοχευμένες αναδιαρθρώσεις δανείων με απλοποιημένες διαδικασίες.
2. Σταθερά επιτόκια χωρίς αυξήσεις αναλόγως δανείου (οικιστικό, επιχειρηματικό, καταναλωτικό κτλ.).
3. Άλλαγές των κριτήριων και των όρων δανεισμού (νέες οδηγίες ΚΤΚ προς τις Τράπεζες).
4. Άλλαγή πολιτικών των τραπεζών και κυρίως των ταμείων εξαγοράς χρεών (αναθεώρηση στο να κερδίζουν πολύ λιγότερα, οι πολίτες και το κράτος ήδη έχασαν πολλά).
5. Ανεξαρτητοποίηση του θεσμού του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου και οι αποφάσεις να είναι δεσμευτικές προς τις Τράπεζες.
6. Δημιουργία των Ειδικών Δικαστηρίων.
7. Ενοίκιο έναντι δόσης για την πρώτη κατοικία μέχρι €350 χιλιάδες.

8. Εκτιμήσεις ακινήτων για ανταλλαγή χρέους (σε περίπτωση διαφοράς να λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκτίμηση του Κτηματολογίου).
9. Σε περίπτωση αδυναμίας του Πρωτοφειλέτη, να αποπληρώσει το ΑΠΙ, το ΑΠΙ να καταφεύγει στους Εγγυητές για ισόποσο επιμερισμό της οφειλής και σε περίπτωση που ένας εκ των Εγγυητών αποβιώσει ή αδυνατεί λόγω πτώχευσης, το μερίδιο του να γίνεται απορρόφηση ως ζημιά από το ΑΠΙ.
10. Σε περίπτωση τοποθέτησης MEMO για την παραχώρηση εξασφάλισης σε περιουσία του Πρωτοφειλέτη ή του Εγγυητή, η δέσμευση να γίνεται μόνο στο οφειλόμενο ποσό και όχι στο σύνολο της περιουσίας του Πρωτοφειλέτη ή του Εγγυητή.

ΥΠΕΣ

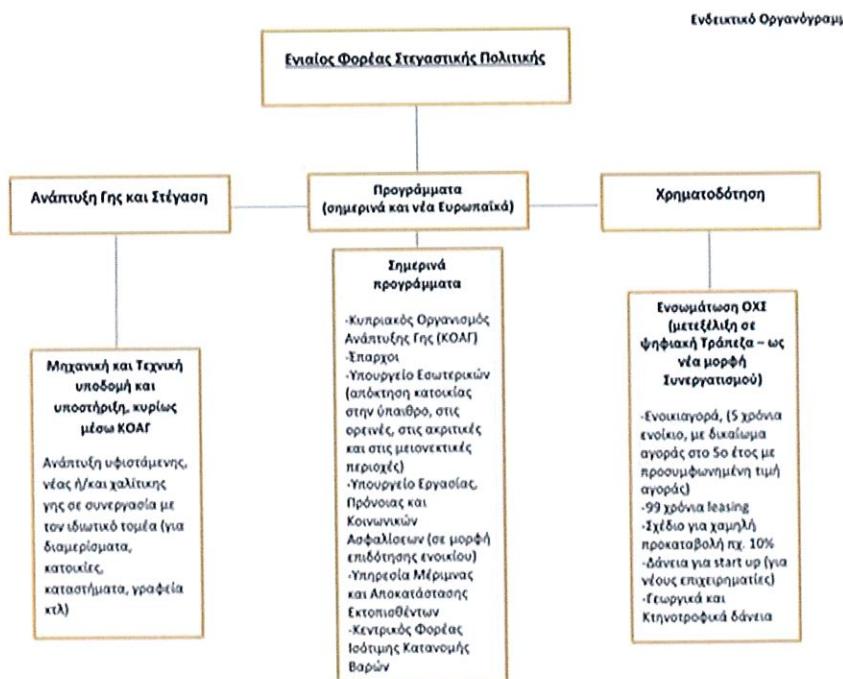
Άρση των περιορισμών των κριτήριων για την πρώτη κατοικία σε νεαρά ζευγάρια στις Ορεινές και Ακριτικές περιοχές (λεγόμενες ως Μειονεκτικές περιοχές)

1. Υποστηρίζουμε την περαιτέρω παροχή και αύξηση των κινήτρων για τους κατοίκους Ορεινών περιοχών, όπως: φορολογικές απαλλαγές σε σχέση με τα καύσιμα κινησης, ελαστικότητα στις πολεοδομικές απαιτήσεις (κατασκευή δρόμων, πεζοδρομίου, παραχώρηση χώρου πρασίνου κτλ), την κατάργηση των περιοριστικών κριτηρίων για την απόκτηση πρώτης κατοικίας από νεαρά ζευγάρια – βάσει της πολιτικής που εφαρμόζεται για τις συγκεκριμένες περιοχές, φορολογικά κίνητρα για τη λειτουργία επιχειρήσεων και αγροτουριστικών καταλυμάτων, οικονομική αντιστάθμιση αναφορικά στη διατήρηση των περιοχών στο Δίκτυο Natura 2000.
- Διαφοροποίηση της περιμέτρου ανάπτυξης για χορηγίες σε Γεωργική γη για τις Ορεινές, Ακριτικές και Μειονεκτικές περιοχές, (πχ. μέχρι 1000 μέτρα από την οικιστική περιοχή των Κοινοτήτων).
- Αναθεώρηση των εισοδηματικών κριτηρίων των αιτητών για τις σχετικές χορηγίες, τουλάχιστον κατά €10.000, με περιθώριο ευελιξίας της τάξης του 10%, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού, για να μην αποκλείονται άδικα πολίτες.
- Άρση της παραμέτρου για μεταβίβαση ακινήτου και εξόφληση του πριν την υποβολή της αίτησης, (υπάρχει αλληλοκάλυψη, αλληλοαναίρεση και σύγχυση στον κόσμο και στις Υπηρεσίες).
- Διαβάθμιση των Ορεινών, Ακριτικών και Μειονεκτικών περιοχών με ειδική βαθμολόγηση, πχ. Μάμμαρι με Τηλλυρία κτλ.
- Επανεξέταση ύψους προκαταβολής για αγορά ή ανέγερση κατοικίας και ανάγκη δημιουργίας νέων μεθόδων όπως Ενοικιαγορά (5 χρόνια ενοίκιο, με δικαίωμα αγοράς στο 50 έτος με προσυμφωνημένη τιμή αγοράς), ή/και 99 χρόνια leasing, ή/και ειδικό σχέδιο για χαμηλή προκαταβολή πχ. 10%
2. Εξίσου απαραίτητη η ενίσχυση προγραμμάτων για μετοίκιση και δραστηριοποίηση νέων στις ευρύτερες (ημι)Ορεινές περιοχές (αγροτικές και κτηνοτροφικές), με βελτίωση και ενίσχυση των υποδομών, με αύξηση των αναπτυξιακών έργων (δρόμους, μικρές τοπικές βιοτεχνικές, ελικοδρόμια κτλ), καθώς επίσης με τη δημιουργία περιφερειακών σχολείων, νοσοκομείων ή κοινωνικών ιατρείων για παροχή πρώτων βοηθειών και ιατρικής φροντίδας, την επέκταση κινητών μονάδων του ΚΕΠ και του ΚΟΑΠ.

Προσιτή Στέγαση για Όλους

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι η πρώτη ή προσιτή κατοικία δεν αφορά και δεν πρέπει να αφορά μόνο όσους έχουν χρήματα! Εδώ και πάρα πολλά χρόνια, υπάρχουν πολλά και διάφορα στεγαστικά προγράμματα διασκορπισμένα σε διάφορες Υπηρεσίες και Οργανισμούς της Δημοκρατίας μας. Ήρθε η ώρα για τη δημιουργία ενός πραγματικού Ενιαίου Φορέα Στεγαστικής Πολιτικής, χωρίς καμία πρόσθετη δημοσιονομική επιβάρυνση.

1. Να προχωρήσει στην ανάπτυξη υφιστάμενης, νέας ή και χαλίτικης γης -σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (για διαμερίσματα, γραφεία, κατοικίες κτλ)- αξιοποιώντας την μηχανική και τεχνική υποδομή – υποστήριξη του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης. Οι νέες μονάδες θα πρέπει να είναι ποιοτικά σχεδιασμένες (πχ. να έχουν μειωμένες ανάγκες ενεργειακής χρήσης). Επίσης θα πρέπει να γίνεται στρατηγική επιλογή των τεμαχίων γης, για να μην δημιουργείται γκετοποίηση ή διασπορά του αστικού ιστού. Πιο απλά: Οι περιοχές ανάπτυξης γης να επιλέγονται δημογραφικά στη βάση αναγκών, και όχι όπου απλά υπάρχουν χαλίτικα.
2. Να έχει υπό την ευθύνη και εποπτεία του ΟΛΑ τα σημερινά κυβερνητικά αλλά και νέα ευρωπαϊκά στεγαστικά προγράμματα, που θα μπορούν να αξιοποιούν οι πολίτες.
3. Να έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση των στεγαστικών προγραμμάτων με την ενσωμάτωση του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης ο οποίος θα μετεξελιχθεί σε ψηφιακή τράπεζα και θα λειτουργεί ως νέα μορφή Συνεργατισμού: Με σχέδια χαμηλής προκαταβολής π.χ. 10% για αγορά κατοικίας, ενοικιαγοράς σε προσυμφωνημένη τιμή και χρόνο παρέλευσης ενοικίασης, με «εύκολη» παροχή δανείων σε νέους επιχειρηματίες, αλλά και γεωργικά ή κτηνοτροφικά δάνεια.

Μετανάστευση

Αντικατάσταση των αιτητών ασύλου που έχουν δικαίωμα εργασίας σήμερα με άτομα από τρίτες χώρες χωρίς δικαίωμα να γίνονται αιτητές ασύλου. Αυτό θα αύξηση παράλληλα και την παραγωγικότητα στον κάθε τομέα ξεχωριστά.

1. Η αναζήτηση λύσεων, μέσω της απλοποίησης διαδικασιών έγκρισης αιτήσεων για εργοδότηση αλλοδαπών από τρίτες χώρες εκτός ΕΕ, είναι ένα ωφέλιμο μέτρο και μπορεί να δώσει πρόσκαιρες λύσεις, ειδικά για βιομηχανίες βαρετής χειρωνακτικής

εργασίας, εφόσον φυσικά διασφαλιστεί και η ενίσχυση προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Παράλληλα, το μέτρο αυτό θα βοηθήσει στη μείωση των αιτητών ασύλου, διότι δεν θα υπάρχει η αναμενόμενη ζήτηση στους χώρους εργασίας, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκουμε ότι θα παταχθεί περαιτέρω η αδήλωτη εργασία. Σημειώνεται ότι μια τέτοια πρόταση δεν αποτελεί λύση μακροπρόθεσμη και ευσίωνη για την εργασιακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας στο μέλλον, αφού δεν βασίζεται στο εγχώριο ανθρώπινο δυναμικό, που πρέπει να έχει προτεραιότητα.

2. Από τον 9 ή 10/2019 η Υπ. Εργασίας επέτρεψε σε αρκετούς κλάδους της βιομηχανίας στην Κύπρο να εργοδοτούν απεριόριστο αριθμό αιτητών άσυλου αντί του προηγούμενου στάτους δηλαδή 1 αιτητή ασύλου στους 3 νόμιμους Ευρωπαίους εργαζόμενους. Ενώ δεν αξιολόγησε σωστά τότε την πρόταση να επιτρέψει την εισαγωγή εργατών/αλλοδαπών από τρίτες χώρες (ξένους με visa), με αποτέλεσμα η απόφαση αυτή δημιουργησε έξαρση στους αιτητές ασύλου. Παράλληλα η ανακύκλωση προσωπικού σε πολλούς κλάδους της κυπριακής οικονομίας δεν δημιουργεί αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και στην πραγματική οικονομία.

ΥΠΑΜ, ΥΠΟΙΚ

Ενίσχυση της Εθνικής μας Ισχύς και Ενδυνάμωση της Άμυνας μας

1. Φόρος Άμυνας (να μην καταλήγει στο κεντρικό ταμείο, να δημιουργηθεί ξεχωριστό ειδικό ταμείο για πραγματική αμυντική αναβάθμιση και ενίσχυση στη βάση πλάνου).
2. Οι πολίτες σε κάθε νόμιμο κράτος πρέπει να νιώθουν το αίσθημα ασφάλειας και συνάμα να νιώθουν ότι το κράτος τους ενισχύεται Εθνικά. Αυτό σημαίνει μια στοχευμένη νέα στρατηγική στην ενδυνάμωση της άμυνας της Δημοκρατίας.
3. Επίλυση Θέματος των ΣΥΠ (συνταξιοδοτικού και εφάπαξ) και των γυναικών Υπαξιωματικών για ίση μεταχείριση και ίση αμοιβή

ΥΠΠ

Ειδική Εκπαίδευση – Σχολικοί Συνοδοί για ΑμεΑ, Κλινικοί Ψυχολόγοι, Τεχνικές Σχολές, Ολοήμερο Σχολείο, στελέχωση και αναβάθμιση των επιμελητών και γραμματέων των Σχολικών μονάδων και των κτηριακών εγκαταστάσεων

1. Αναφορικά με τους Σχολικούς συνοδούς για ΑμεΑ, συνεχίζουν να υπάρχουν σοβαρότατες ελλείψεις στους αριθμούς των συνοδών, επιβάλλεται η μισθολογική τους αναβάθμιση, η αξιολόγηση πρόσληψής τους και η επέκταση των συμβολαίων τους σε χρονιαία βάση, μια πρόταση που θέσαμε εδώ και πολλούς μήνες για να επιλυθεί το θέμα με το ανεργειακό τους επίδομα και να μπορούν να εκπαιδεύονται και να επιμορφώνονται κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.
2. Όσον αφορά τους Εκπαιδευτικούς και κλινικούς ψυχολόγους, υπάρχει παραδεκτή αδυναμία του συστήματος και όπως ενημερώθηκε σε πρόσφατη της συνεδρία η κοιναβουλευτική Επιτροπή Παιδείας θα πρέπει να προσληφθεί ο διπλάσιος αριθμός ψυχολόγων για να καλυφθούν μόνο οι άμεσες ανάγκες που υπάρχουν.
3. Είναι επιτακτική η ανάγκη λειτουργίας νέων Τεχνικών Σχολών ειδικά στην επαρχία Λευκωσίας, όπου πολλά παιδιά αναγκάζονται να μπουν στην Μέση Γενική εκπαίδευση αφού δεν υπάρχουν θέσεις στις Τεχνικές.
4. Μια ακόμα εισήγηση που έχουμε θέσει είναι η επέκταση και λειτουργία του Ολοήμερου σχολείου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (ιδιαίτερα για το δημοτικό και το γυμνάσιο), για να μπορούν τα παιδιά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους και να απασχολούνται δημιουργικά και μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Η

εισήγηση μας αυτή επιλύει πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζει μεγάλος αριθμός εργαζόμενων γονιών που δεν έχουν τη δυνατότητα να απασχολούν τα παιδιά τους κατά τις απογευματινές ώρες εργασίας τους και ειδικότερα στις ορεινές περιοχές όπου το πρόβλημα είναι εντονότερο.

5. Εκκρεμεί το θέμα της επαρκούς στελέχωσης και της αναβάθμισης των επιμελητών και γραμματέων των Σχολικών μονάδων. Τόσο τα σχολεία, οι σχολικές εφορείες, τα επιμορφωτικά ωστιτούτα και γενικά ολόκληρο το εκπαιδευτικό οικοδόμημα, δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς επιμελητές και γραμματείς και οφείλουν όλες οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να επιληφθούν του θέματος για εξεύρεση άμεσων και σωστών λύσεων.
6. Άλλο ένα ζήτημα που χρήζει άμεσης επίλυσης είναι αυτό των μη επαρκούντων κτηριακών εγκαταστάσεων. Πολλά σχολεία δεν διαθέτουν αίθουσα πολλαπλής χρήσης και τα προβλήματα που παρατηρούνται, ειδικά στις ορεινές περιοχές, κατά τους χειμερινούς μήνες δεν επιτρέπουν στους μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό είτε να κάνουν το μάθημα της γυμναστικής, είτε της διοργάνωσης εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων.

ΥΠΥΓ, ΥΠΠ, ΥΠΟΙΚ

Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο για παιδιά και εφήβους με Κέντρο Προγεννητικής Ιατρική, Κέντρα Αποκατάστασης, Εξειδικευμένων Κέντρων Δραστηριότητας, Θεραπείας και Διαμονής για ΑμεΑ

1. Αναβάθμιση του Μακάριου Νοσοκομείου, σε ένα σύγχρονο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο για παιδιά και εφήβους με Κέντρο Προγεννητικής Ιατρική.
2. Δημιουργία, Κέντρων Αποκατάστασης σε κάθε Επαρχία με τη συμμέτοχη του Κράτους και Εξειδικευμένων Κέντρων Δραστηριότητας, Θεραπείας και Διαμονής για ΑμεΑ και για άτομα με άλλες ειδικές ανάγκες (στα πρότυπα της Ελεούσα της Ιεράς Μητρόπολης Κύκκου) με εξειδικευμένους επιστήμονες.

Ευχαριστημένοι, χαρούμενοι και αισιόδοξοι πολίτες

Σε ένα συντεταγμένο κράτος, οι πολίτες δέχονται τις αλλαγές προς το καλύτερο, ναούμενου ότι το κράτος και η πολιτεία, μεριμνά για αυτούς, απλοποιεί διαδικασίες γραφειοκρατίας, αναβαθμίζει τους μισθούς, μειώνει φορολογίες και τον ηλεκτρισμό, βλέπει να τηρείται ο νομός δίκαια για όλους και να τιμωρούνται όσοι εμπλέκονται σε θέματα διαφθοράς και διαπλοκής, νιώθει δεν ότι δεν απειλείται από ξένους και νιώθει ότι η Χώρα του μπορεί να σταθεί Εθνικά και Αμυντικά, νιώθει γενικά ασφαλής. Με όλα αυτά θα μιλάμε για μια κοινωνία, πιο θετική και πιο χαρούμενη με λιγότερη παραβατικότητα και με καλύτερη ποιότητα ζωής προς όλους.